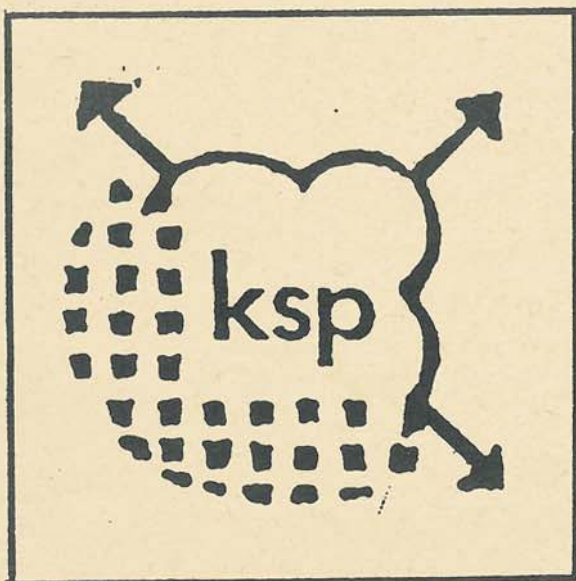
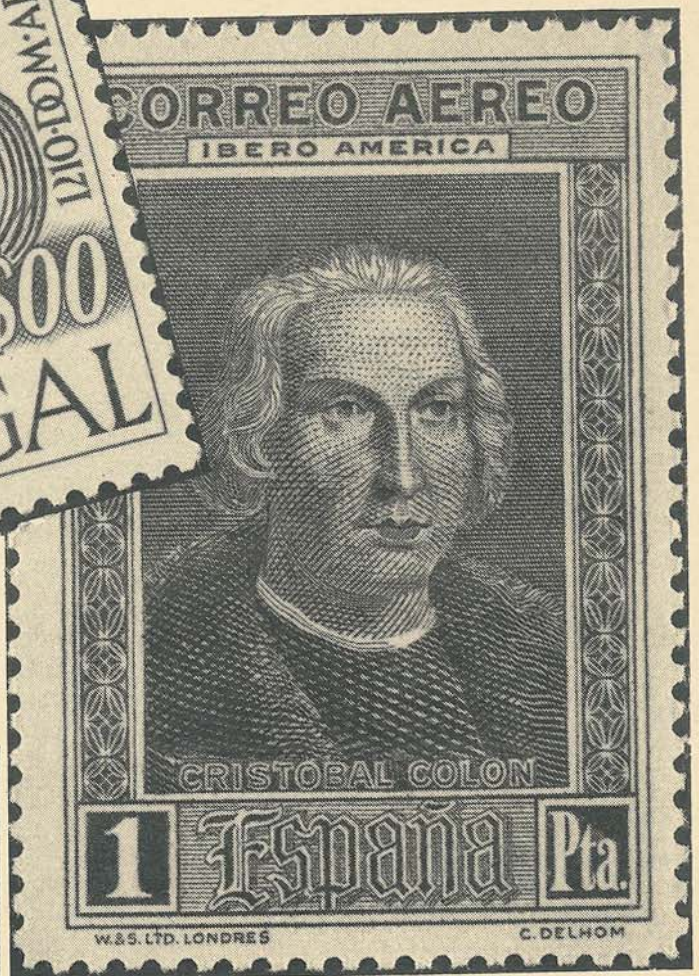

IBERIA

kontaktgroep

spanje ~ portugal

Bijeenkomst op 22 januari 1994

Bijeenkomst op zaterdag 22 januari 1994

Op zaterdag 22 januari 1994 zal de eerste bijeenkomst in het nieuwe jaar 1994 plaatsvinden in: **het Doopsgezind Remonstrants Centrum, Stadsring 137 te Amersfoort**. Telefoon van de zaal 033 - 619318.

De zaal is vanaf 10.00 uur beschikbaar. Aanvang bijeenkomst: 11.00 uur.

De zaal in Amersfoort is te bereiken:

Per auto. De zaal ligt aan de Stadsring. De parkeervakken voor de deur mogen op zaterdag door de leden gebruikt worden. Ook in de achtergelegen straatjes is volop parkeergelegenheid.

Per openbaar vervoer. Vanuit station Amersfoort is de zaal te bereiken met lijn 5 (10 over een heel en 10 over een half uur) en met lijn 6 (5 voor een heel uur en 5 voor een half uur).

Mocht u zelf niet over vervoersmogelijkheden beschikken, belt u dan eens een lid bij u in de buurt. Wellicht kunt u dan samen naar deze periodieke bijeenkomst komen.

Ook tijdens deze bijeenkomst/ledenvergadering vindt de gebruikelijke veiling plaats (de kavellijst alsmede een biedbriefje wordt u ingesloten toegezonden).

Schriftelijk bieden. Leden die niet in de gelegenheid zijn de bijeenkomst/ledenvergadering/veiling bij te wonen, hebben de mogelijkheid om **schriftelijk te bieden**. De biedbriefjes dienen uiterlijk een dag voor de veiling/bijeenkomst aanwezig te zijn bij de veilingadministratie.

Aanvang van de ledenvergadering: 11.00 uur.

De agenda ziet er als volgt uit:

1. Opening
2. Ingekomen Stukken
3. Bestuursmededelingen, Periodiek aftredend zijn onze secretaris, de heer F. van Beekum, en onze penningmeester, de heer D. Glaudemans. Alleen de heer D. Glaudemans stelt zich herkiesbaar. Wilt u zich verkiesbaar stellen voor de functie van secretaris, stuur dan een berichtje aan het secretariaat of bel na 19.00 uur- 085-34.27.28.

(Zoals u allen bekend, bestaat ons bestuur uit slechts drie personen te weten: voorzitter, secretaris en penningmeester. Wanneer zoals in dit geval één van de drie door omstandigheden niet meer de functie kan vervullen, dan blijven er slechts twee personen over, die naast hun werk, geheel belangenloos voor onze Kontaktgroep hun best doen. Daarom is het van groot belang, dat ons bestuur wordt aangevuld met een actieve nieuwe secretaris! Denk er eens over na of u misschien deze taak op u zoudt kunnen nemen.)

4. Vaststelling contributie 1994/95

5. Rondvraag.

Vervolgens gaan we over tot de veiling.

Over de veiling willen we hier nog even iets uiteenzetten.

Leden die schriftelijk bieden krijgen bericht wanneer hen één of meer kavels werden toegewezen, waarbij tevens bericht over de wijze van betaling e.d.

Wanneer een schriftelijke bidder geen kavel(s) kreeg toegewezen, dan ontvangt de betreffende **geen bericht**. Het is voor onze veilingmeester geen doen al deze mensen apart bericht te sturen. Er zijn twee redenen toe en wel het extra werk (onze veilingmeester/penningmeesterverzet al zoveel extra werk voor ons) en ten tweede de kosten. Op elk briefje moet toch 80 cent worden geplakt en dat drukt fors op onze bescheiden kas.

In het volgende blaadje na die veiling, wordt er altijd een overzicht gegeven van de verkochte kavels en de behaalde opbrengsten, zodat een schriftelijke bidder die niets heeft vernomen toch kan zien of de kavel(s) waarop hij bood, zijn verkocht en tegen welke opbrengst.

Veilingverbazing.

Op 20 november 1993 waren wij te Bennebroek bijeen voor onze bijeenkomst alwaar ook de veiling werd gehouden. Er was een ruim aanbod in Spaanse en Portugese zegels die de meningen, dat er weinig interessante kavels aangeboden werden, geheel logenstrafden. Het zij opgemerkt dat vooral wat Portugal betreft er in de loop der jaren een divers aanbod is geweest: de eerste emissies, de middenjaren, de latere jaren en het nieuwe goed. Echter blijft de verkoop beperkt tot een enkel kavelkje, zodat de vraag zich wettigt of onze leden misschien allemaal **Portugal compleet** hebben.

Dit merkwaardige verschijnsel werd nogmaals geaccentueerd door een kavel op de veiling van 20 november omschreven als een kort afgesneden zegel in een groep kwalitatief mindere zegels. Het betrof hier de 5 Reis D. Pedro V met glad haar, nummer 5 in alle catalogi met een Yvert waarde van 3.500,-- Ffr. en een Núcleo waarde van fl. 1.500,--. Deze zegel behoort tot de moeilijkste van Portugal en is samen met de nummers 3, 4 en Yv 48 (240 Reis 'Rechte band') ook de duurste. Door een -voor mij voordelig- misverstand was deze 5 Reis ingezet voor fl. 25,-- in plaats van fl. 45,--, dus nog geen 2 % van de netto-cataloguswaarde. Wellicht heeft de omschrijving 'kwalitatief minder' de mensen afgeschrikt zich van één van de zeldzaamste Portugese zegels meester te maken.

Daarentegen werd in dezelfde categorie op enkele kavels tot 3X overboden op zegels die kwalitatief minder waren, qua catalogusprijs op 10% lagen, die met het opbieden een fractie onder de 5 Reis opbrengst bleven. De 5 Reis was aan één kant kort, maar kwalitatief onberispelijk.

Het verbazingwekkende was dat niemand op deze, bij vergissing te laag ingezette, kavel bood en er ook geen schriftelijke biedingen waren! Met veel genoegen kreeg ik dus de 5 Reis voor fl. 26,50 en bezit nu twee exemplaren. Alleen vraag ik mij af waarom niemand enige interesse toonde voor één van Portugals moeilijkste en waardevolste zegels!

Jan van Gerwen.

Het mysterie van de 120 Reis D. Luis I

Rechte band'-type.(Yvert-Santos nr. 45, Michel nr. 41, Simoes Ferreira-Nucleo nr. 44). Het was op een schrale oktobermorgen dat ik huiverend een tweedehands boekenwinkel indook om mij wat te verwarmen. Er was uitverkoop want alles moest weg. Het kleine winkeltje was van onder tot boven vol met boeken, van waaruit die gruwelijke geur van vocht naar buitenkwam. Mijn oog viel op de vervaagde 'gouden letters' van een Yvert met een blauwe band; Yvert & Tellier - Champion waar het vocht uitdroomde. De 1938 editie omvatte de gehele wereld en snel sloeg ik Portugal op om in een snelle blik te zien of er nog onbekende details te vinden waren. Mijn oog viel op nummer 45, de 120 Reis van D. Luis I met de rechte band, die naast de normale notering '150-50 Fr.' voor de 12 1/2 tanding een onwaarschijnlijk hoge '10.000-4.000 Fr.' aangaf voor de 13 1/2 tanding waarbij ter vergelijking de nummer 4, als duurste Portugese zegel, een notering had van '12.500-2.500 Fr.'. Met andere woorden de 120 Reis 13 1/2 was de duurste gebruikte zegel van Portugal!

Dat was mij volkomen onbekend en dus ontwikkelde zich in de volgende dagen een speurtocht naar de oplossing van dit raadsel. Een raadsel dat zich voordeed omdat de Nucleo met al zijn detailgeving de 120 Reis (nr.44) in 13 1/2 niet vermeld; dus zou de 13 1/2 niet bestaan. Mijn naspeuringen brachten nu de volgende tegenstrijdige berichten:

Yvert 1927-catalogus, nummer 45, 120 Reis blauw, waarde '150-60 Fr.' tanding 12 1/2 en 13 1/2 zonder specificatie. 5 exemplaren tanding 14 (de 5-, 25-, 50-, 80- en de 100 Reis). Tanding 11 is niet vermeld; Yvert 1938-catalogus, nummer 45, 120 Reis blauw waarde '150-50 Fr.' voor de 12 1/2 tanding en '10.000-4.000 Fr.' voor de 13 1/2 tanding. Bij de tanding 14 worden weer de 5 exemplaren vermeld. Bij tanding 11 worden nu 4 exemplaren genoteerd: de 5-, 25-, 50- en de 80 Reis.

Michel 1937-catalogus, nummer 41, 120 Reis blauw, alleen in tanding 12 1/2. De tanding 13 1/2 wordt niet vermeld. Bij de tandingen 11 en 14 worden deze exemplaren vermeld welke de Yvert 1938-catalogus heeft vermeld. Tevens vermeldt de Michel nog ongetande exemplaren, de 5-, 10-, 20- en 25 Reis, de 25

Reis komt ook gebruikt voor. Deze Michel-catalogus vermeldt ook nog een tanding 11 1/2.

Simoes Ferreira 1923-catalogus, nummer 44, 120 Reis blauw waarde '50-25 Esc.' voor de tanding 12 1/2. Voor tanding 13 1/2, nummer 44-C, wordt een waarde van '120-75 Esc.' genoteerd, dus als 'normale' notering in de 13 1/2 tandingserie opgenomen. Verder bij de tanding 14 worden ook dezelfde 5 exemplaren vermeld, bij tanding 11 1/2 de waarde 5-, 25-, 50-, 120- en de 240 Reis en bij de ongetande exemplaren worden de waarden 5-, 10-, 15-, 25- (ook gebruikt), 80- en 150 Reis vermeld.

Simoes Ferreira 1978-catalogus, nummer 44, 120 Reis blauw waarde '4.000-1.000 Esc.' voor de tanding 12 1/2. Voor tanding 13 1/2, nummer 44-B, wordt geen waarde vermeld. Tanding 14 zelfde 5 exemplaren. Bij tanding 11 worden de waarden 5-, 10-, 20-, 25-, 50-, 80- en de 240 Reis vermeld en bij de ongetande exemplaren worden de 5-, 10-, 20-, 25-, 80- en de 300 Reis vermeld.

Simoes Ferreira beschrijft in zijn boek 'Os selos de relevo de Portugal' uit 1935 het volgende: "De zegels van 120 Reis getand 11 en 13 1/2 behoren tot de grootste rariteiten van de Portugese collecties".

Eng. Armando Mario O. Vieira schrijft in zijn boek 'Selos classicos de Relevo' uit 1983: "Van de 120 Reis werden 745.502 exemplaren door de Posterijen verkocht. Het restant van 121.098 werd in ovens verbrand. Deze circuleerden in de 12 1/2 tanding van december 1871 tot maart 1876. In de 13 1/2 tanding vanaf september 1875 tot maart 1876".

Echter in een verder overzicht van kleuren, papier, gom en tandingen vermeldt hij alleen de 12 1/2 tanding van de 120 Reis. De 13 1/2 tanding wordt niet vermeld!

In de Eladio Santos 1984-catalogus wordt de 120 Reis vermeld met de tanding 12 1/2, nummer 45, en met tanding 13 1/2, nummer 45-B. De 13 1/2 tanding echter zonder notering. Bij tanding 14 worden weer dezelfde 5 waarden vermeld en bij tanding 11 de zelfde 7 exemplaren zoals Simoes Ferreira deze heeft vermeld. Bij de ongetande exemplaren worden de 5-, 10-, 20- en de 25 Reis vermeld.

In de Eladio Santos 1966-catalogus wordt de 13 1/2 tanding wel met een notering vermeld, namelijk '22.500-18.000 Esc.' (t.o.v.

nummer 4 '60.000-9.000 Esc.'). De 240 Reis 11 tanding is met '20.000 Esc' de duurste gebruikte Portugese zegel van Portugal.

Conclusie.

De 120 Reis 13 1/2 wordt in de Yvert, de Ferreira en de Santos vermeld. In de Nucleo en de Michel wordt dit zegel niet opgenomen. In de tanding 14 vermelden allen 5 exemplaren. Tanding 11 en ongetand is overal verschillend. Simoes Ferreira geeft in 1935 het bestaan van de 120 Reis met tanding 11 aan, hetgeen alleen in de Simoes Ferreira Catalogus van 1923 als 11 1/2 bevestigd wordt.

In de 1978 Catalogus vermeldt Simoes Ferreira 7 waarden in 11 tanding zonder de 120 Reis!

Verdere lezing zal u duidelijk maken dat de 14 tanding posttechnisch legaal was en dat de 11 tanding en de ongetande waarden clandestiene en bedenkelijke produkten waren.

De Emissie van D. Luis I 'rechte band'type werd gedrukt in velletjes van 28 zegels met tanding 12 1/2. Er bestonden twee tandingsmachines (Harrow met perforatiekam 12 1/2), die ook al waren gebruikt bij de Emissie van D. Luis I 'kromme band'type. De machines waren aan slijtage onderhevig en daarom verzocht de Casa da Moeda aan de Posterijen om twee nieuwe perforatiemachines te mogen aanschaffen in verband met de grote toename van het postzegelverbruik en ook vanwege het feit dat het publiek zich beklaagde over de slechte tandingen van de zegels. Op 4 januari 1872 verzocht men om een fijnere tanding en op 1 februari 1872 zond men de Posterijen een proefmodel. Op 18 juli 1872 kreeg men van de Posterijen een kist met de bij het proefmodel (van hout!) behorende onderdelen.

Professor Oliveira Marques is van mening dat het hier de 14 tandingperforatie betrof en dat deze 'machine'(perforatiekam) in noodgevallen werd gebruikt bij mogelijke pannen van de oude 12 1/2 perforatiemachine(s). De 14 perforatiekam, alleen toegepast in 1874, gaf dus een fijnere tanding en kon daardoor eerder defect geraken. Nu gaf de groffere 12 1/2 perforatiekam door het vele gebruik al problemen, dus was het behandelende personeel nogal huiverig om een fijnere perforatiekam te gebruiken, vandaar de reserverol.

Men zou in 1874 enkele zegels in 14 getand hebben, namelijk de 5-, 10-, 25-, 80- en de 100 Reis D. Luis I 'rechte band'type.

Op 5 augustus 1874 wordt het probleem opnieuw door de Casa da Moeda aangekaart bij de Posterijen, omdat men de versleten perforatiekammen had, die irreguliere tandingen gaven en dat men zelfs gebruik had moeten maken van een primitieve, zelfgeconstrueerde perforatiekam, de tanding 14 dus. Binnen een week kwam de autorisatie van de Posterijen voor de aankoop van een nieuwe machine.

De nieuwe machine kwam van de firma Belga begin 1875 en had een 13 1/2 tanding. Het publiek kreeg dus een gewenste fijnere tanding die toch iets groffer was dan de 14 tanding die al 'picado' werd genoemd.

Grof geschat kunnen wij zeggen dat de 'Emissie 1870-1884 D. Luis I 'rechte band'-type' de volgende percentages tandingen bevatten:

tanding 12 1/2 66%;
tanding 14 4%;
tanding 13 1/2 30%.

Wat betreft de 11 tanding geven de catalogi aan dat op liso papier en waarden zouden zijn de 5-, 10- (geel), 20-, 25-, 50- (groen) en de 80 Reis. Men suggereert dat de 11 tanding buiten de Casa da Moeda zou hebben plaatsgevonden, hetgeen zo zou kunnen zijn, maar dan om twijfelachtige redenen. Het lijkt onmogelijk dat de Casa da Moeda of zelfs de Posterijen 6 waarden zouden hebben laten perforeren in tanding 11. Men was er nu juist in discussie omdat de 12 1/2 perforaties te grof waren en men zocht in de 14 en 13 1/2 naar fijnere tandingen, dus zal men nooit naar een groffere 11 tanding hebben gevraagd. De 11 tanding komt ook zelden voor en volkomen onbekend op brief of briefstukje. Voor een handige zelfdoener is het niet zo moeilijk om de 12 1/2 tandingszegels met een slecht uitgevoerde perforatie te bewerken. Immers deze 12 1/2 tandingszegels waren bekend als zogenaamde 'farpeados' of geprikt en hebben 4 onregelmatige randen waaraan men nauwelijks een perforatie kon ontdekken. Met een beetje handigheid konden zij dus eenvoudig de met tanding 12 1/2 geperforeerde stukken met een 11 tanding namaken zonder geweld aan te doen aan de marges van de zegels. De tanding 11 zegels hebben 13 tanden horizontaal en 15 verticaal, altijd onregelmatig geplaatst, als ware handwerk.

(F 2x*) Wat betreft de niet getande exemplaren uit deze serie kan men rustig aannemen dat deze nooit officieel door de Pos-

kan men rustig aannemen dat deze nooit officieel door de Posterijen zijn uitgegeven. De weinig bekende niet getande zegels hebben waarschijnlijk de Casa da Moeda door de achterdeur verlaten of wellicht zijn er enkele vellen niet geperforeerd en zijn deze aan de controle ontsnapt. Filatelistische kranten vermelden echter bij het verschijnen van de 'rechte band' type het bestaan van ongetande exemplaren.

Tenslotte Als curiositeit vermeldt Sr. Armando Vieira nog de oplagen van de 150 Reis geel op liso-papier: 57.400 stuks, van de 240 Reis 79.370 stuks en de 1000 Reis 112.000 stuks. Hetgeen deze zegels tot de zeldzaamste van de klassieke Portugese zegels brengt. Waarschijnlijk is dit de gewone verzamelaar niet bekend of is er geen vraag naar; feit blijft dat vooral de 150 Reis geel liso veel te laag is genoteerd. Dit in vergelijking met de prijs van de 100 Reis Maria (nummer 4) waarvan de oplage van 147.600 stuks bedroeg, bijna 3 keer zoveel. De laatste curiositeit is de cunho (plaat) van de 500 Reis waarde, die de Directeur van de Casa da Moeda liet vervaardigen, omdat hij vreesde dat de nieuwe cunho van Eugene Mochon van 500 Reis (zwart) nooit op tijd klaar kon komen voor de telegrammen en pakketpost. In juni 1882 liet hij 112.000 500-Reis zegels 'Rechte band'-type in het rood vervaardigen, maar in augustus 1882 waren de Mouchon types van 500 Reis klaar voor het telegraafverkeer en pakketpost. Alle 112.000 exemplaren werden onmiddellijk vernietigd, maar één exemplaar viel in handen van de Directeur Generaal van de Posterijen, die opheldering vroeg bij de Casa da Moeda. Zodoende zijn wij op de hoogte van het bovenstaande.

Jan van Gerwen.

Over stempels gesproken(1).

De staande ovale 'Expedição'-stempels.

Vanaf de reorganisatie van de Portugese Posterijen in 1879 (3 maart) kregen drie steden, inclusief de agglomeratie, een 'staand ovaal aankomststempel'. Deze drie (grote) steden zijn: Lisboa, Porto en Setubal.

De algemene karakteristieken van deze ovale aankomststempels zijn:

in het ovaal bevindt zich een nummer met daarachter een punt en een schrijf- of blokletter. Dit nummer correspondeert met een distributie-/postkantoor in de stad;

- het woord 'Expedição';
- Lisboa (m.u.v. type **L3-a**) en Porto hebben bovenin een ornament, Setubal heeft geen ornament.

Lisboa

Van Lisboa zijn drie hoofdtypen 'Expedição'-stempels bekend, onderverdeeld in sub-letters. De karakteristieken zijn:

L1

L2-a

L2-b

L3-a

L3-b

L1 : Het ornament bestaat uit vier kleine 'blaadjes'. Achter het nummer komt een 'schrijfletter'. De **L1** is alleen bekend met de nummers 1 tot en met 5.

L2 : Het ornament bestaat uit drie streepjes. Achter het nummer komt een 'blokletter'. De **L2** (a of b) is alleen bekend met de nummers 1 tot en met 5.

L3 : Het ovaal is 'ronder' dan de twee voorgaande typen. Dit type komt zonder- (**L3-a**) en met ornament (**L3-b**) voor. Het woord 'Expedição' staat dicht tegen het ovaal. De **L3** is alleen bekend met nummer 6.

Porto

Van Porto zijn wij (tot nu toe) slechts één type tegengekomen.

De karakteristieken zijn:

P : Het ornament loopt aan beide kanten rond door tegen het woord 'Expedição'.

Het ovaal is vrij rond zoals bij type **L3** van Lis

P

S

Setubal

Ook van Setubal zijn wij (tot nu toe) slechts één type tegengekomen.

De karakteristieken zijn:

S : Er ontbreekt een ornament in het ovaal. Het ovaal is vrij rond zoals bij de typen

L3 van Lisboa en **P** van Porto.

Wij zijn van mening dat dit artikeltje (nog) niet compleet is. Wij verzoeken de lezers van dit stukje te reageren en ons aanvullende gegevens en/of verbeteringen aan ons mee te delen.

John van Eekelen
Vlie 3
1273 WK Huizen
02152 - 58583

Frits van Beekum
Annastraat 20
6862 CH Oosterbeek
085 - 342728 (ook fax)

Vraag en aanbod

Wie kan mij tegen een redelijke vergoeding helpen aan de volgende gebruikte (gestempelde) zegels van Spanje?

Edifil	korte omschrijving	jaar	waarde
1003	dia del sello	1946	0,75 Pts
1854	Furtuny	1968	0,40 Pts
2068	Año santo Comp.(Leon	1971	3,50Pts
2093	Kastelen(Sajazarra)	1972	1,— Pta
2630	Guernica(uit velletje)	1981	200,— Pts
2660	Copa Mundial	1982	9,— Pta
2699/00	Zarzuela(2aanelkaar)	1983	6,— Pta
2701/02	” ” ” ”		9,— Pta
2719	Día del sello(met tab)	1983	16,— Pts
2806	Personajes (Castillo)	1985	7,— Pts

Uw reacties gaarne naar:

Peter de Leeuw
sportlaan 150
1442 EG Purmerend
02990-25288

POSTZEGELPLAKMACHINE MET PERFIN IN PORTUGAL?

Er zijn aanwijzingen dat in Portugal een postzegelplakmachine in gebruik is geweest. Het bijzondere van deze machine was dat het tevens voorzien was van een perforatiemogelijkheid. Dit artikel doet een oproep om aanvullende gegevens boven tafel te krijgen.

Inleiding

In ons verenigingsblad Iberia numer 24 van juli 1993 heb ik u onder de titel 'Firmaperforaties, een verzamelgebied met veel gaten' het ontstaan, gebruik en verzamelmogelijkheden van perfins in het algemeen en die van Spanje en Portugal in het bijzonder, uit de doeken gedaan. Aan het eind van dat artikel stel ik dat nog veel informatie ontbreekt. Ontbrekende informatie kan gevonden worden mits men de juiste kanalen weet te vinden. Bij deze dan ook een oproep onder de verzamelaars van Portugal.

Postzegelplakmachines

Vanwege de grote toevlucht in het gebruik van postzegels, gingen de gebruikers op zoek naar vereenvoudiging van het opbrengen van postzegels. Al vrij snel heeft men een zogenaamde postzegelplakmachine gemaakt. In rollen werden de zegels in het apparaat geplaatst en via een snijwerkmechanisme werd de zegel van de rol op de brief geplakt. Dit kon met de zogenaamde rolzegels maar ook werden uit vellen zegels repen afgescheurd, beter gezegd gesneden, en met de stukjes velrand aan elkaar geplakt. Soms treffen we nog wel eens een zegel aan waarbij we op de achterzijde een 'las' zien.

Extra interessant zijn die machines waarin ook een perforeermogelijkheid was ingebouwd. Dit ook weer uit oogpunt van efficiency: twee vliegen in een klap!

Voor zover nu bekend zijn in ieder geval twee machinetypes in gebruik geweest: de POKO (Porto Kontroll Kasse) en de Michellius.

Gebruik

Die twee bijzondere postzegelplakmachines zijn met name gebruikt in de twintig en dertiger jaren. Dit had te maken met de sterke toename van het gebruik van postzegels.

De machines werden in diverse landen gebruikt. Uiteraard in het moederland van de postzegel: Great Brittain. Maar ook in Duitsland zijn vele honderden machines in gebruik geweest. Enkele andere landen zijn: België; Denemarken, Zweden, Frankrijk en Nederland. In Nederland zijn enkele tientallen POKO- machines gebruikt. Ook een aantal Michelius apparaten zijn hier ingezet. Begin 1994 verschijnt er een boekwerkje waarin het verschijnsel POKO verder uit de doeken wordt gedaan. Mocht u daarin interesse hebben, dan kunt u contact opnemen de Perfin Club Nederland of ondergetekende.

Illustraties A en B. A=voorzijde, B=rugzijde van de zegels. POKO's uit Frankrijk, Duitsland en Nederland. Let vooral op beide horizontale tandingen van de Duitse en Nederlandse zegel en op de beide verticale tandingen van de Franse zegel.

Nederlandse POKO: roltandingzegel met perfin TB/E

Portugal

Zoals ik in mijn vorig artikel al heb aangegeven, zijn er geen aanwijzingen en informatie over het gebruik van de bijzondere postzegelplakmachines in Spanje. Maar wat niet is kan nog komen!

Wel bestaat de mogelijkheid dat in Portugal wel een POKO of een vergelijkbare machine in gebruik is geweest. Enkele zegels hebben wel dusdanige kenmerken die wijzen op zo'n machine. Als illustratie ziet u een envelop met, helaas een beetje onduidelijk, een zegel waarvan aan minstens een kant goed te zien dat die gesneden is. Als datum is vaag 16-?-22 te herkennen. Daarnaast zijn er enkele losse postzegels met het dezelfde kenmerk. Nu hoeft het niet per se een kenmerk te zijn van een door mij vermeende machine. Het kan ook zijn dat de zegels met een mes of schaar uit een vel (of van de envelop) zijn gesneden of geknipt. Dit is echter een extra handeling; de vellen zijn immers reeds geperforeerd. Geen logische handeling, maar dat zegt ook niet alles.

Portugese Cereszegels met Poko-achtige kenmerken: Perfin H.B.C.

Perfin H.B.C. op brief (hier positieve identificatie) met aan bovenzijde zegel een duidelijke snijlijn, onderzijde onherkenbaar.

De perfin die nu ter discussie staat heeft H.B.C. als beeldmerk. Dit staat voor: Henry Burney & Companhia. Een bedrijf dat in Lissabon was gevestigd. Eerst bekende stempeldatum laat 1912 zien. Deze perfin is gevonden in zegels in de periode 1912-ca 1930. Deze periode komt overeen met de bloeiperiode van de postzegelplakmachine!

Oproep

Bovenstaande informatie over het gebruik van een postzegelplakmachine is helaas te fragmentarisch en veel is niet duidelijk. **Achtergrondinformatie ontbreekt. Bij deze een oproep aan verzamelaars van Portugal om in hun verzameling of literatuur na te gaan of er antwoorden te vinden zijn op de volgende vragen;**

- 1) Zijn er postzegelplakmachines in gebruik geweest?
- 2) Welk type was dat dan?
- 3) Wie heeft nog meer perfins met H.B.C.?
- 4) Wat voor soort bedrijf had Henry Burney?
- 5) Heeft u ook postzegels (zonder perfin) die de uiterlijke kenmerken van het gebruik van een postzegelplakmachine bezit?

Ook alle andere informatie over dit onderwerp is van harte welkom!

L.H. Zandbergen, Reigerstr. 40 7731 ZS Ommen 05291- 56358

Vraag en aanbod

Ik spaar Spanje, waaronder onder meer van elke zegel "Barcelona 1929/1945" de letters van het Spaanse alfabet, namelijk de letters vóór het controlenummer.
(Edifil 1 t/m 68 of Michel 1 t/m 66)

Wie kan mijn manco's aanvullen?

F.L.J. Verbraak
Nessersluis 1 C
3646 AC Waverveen
02974-882

Oprichting studiecommissie Spaanse vervalsingen

Zit u daar nu ook niet mee? Je wilt een oudere zegel kopen, maar je weet niet of de postzegel wel echt is. Oude postzegels zijn vaak prijzig. Je bedenkt je wel twee keer voordat je geld steekt in een zegel waarvan je niet zeker weet of die geen vervalsing is. En dan staan we voor een probleem. In ons verenigingsblad staan regelmatig artikelen over vervalste Spaanse zegels. De Portugezen kunnen wat dat betreft aan de zijkant staan juichen; in dat verzamelgebied komen vervalsingen bijna niet voor. In ieder geval is er geen informatie over. Misschien zijn er wel hele goede vervalsingen die niet meer van de echte te onderscheiden zijn. Dan moeten we ze maar 'gewoon' als echt blijven aanzien. Maar nu weer even terug naar de Spaanse zegels.

Vervalsingen

Zoals u dus kunt weten is er veel kaf onder het koren. Heel veel zelfs! Verschillende meesterversalers hebben zich uitgeleefd op de Spaanse uitgiften. Met name de eerste zegels zijn dan ook doelwit geweest van deze fraudeurs. Zij wilden rijker worden ten koste van....U! De nietsvermoedende verzamelaar is de dupe.

Gelukkig is er wel wat aan te doen. Artikelen over vervalsingen brengen het verzamelgebied wel in diskrediet, maar geven de volhouders de gelegenheid zich meer in de materie te verdiepen. Ook zijn er enkele boeken verschenen die met name de echtheidskenmerken hebben beschreven. Hoe vreemd dat ook mogen klinken, het betrof dan vaak een opsomming van kenmerken van bijzondere gebreken in het plaatwerk bij de echte zegels! Wil je dus te weten komen of een zegel vals is dan moet je dus de echte uitgaven bestuderen. Middels vergelijkingen kom je dan achter de verschillen.

Problemen

Ondanks dat er al een en ander bekend is over die vervalsingen hebben we toch nog problemen. Ten eerste is die informatie sterk versnipperd en daardoor slecht toegankelijk. Daarnaast heb ik de indruk dat de informatie die in ons blad al is opgenomen niet compleet is. Nu is dat natuurlijk moeilijk. Maar wanneer twee bronnen elkaar tegenspreken, zullen we toch duidelijkheid moeten krijgen. Ten tweede blijft de taal een groot probleem. Enkele leden zijn de taal machtig daar Spanje hun moederland is. Anderen moeten zich behelpen met 'Wat en hoe?' in het Spaans. Enige taalkennis is echter wel nodig om Spaanse uitgaven over deze materie te kunnen gebruiken.

Doel

Het doel van de op te richten studiegroep (binnen onze Kontaktgroep) is, om bestaande informatie (uit Spanje maar ook Nederland) over vervalste Spaanse zegels bijeen te brengen. Uiteindelijk moet dat resulteren in een brochure/boekwerkje waarin die informatie overzichtelijk en toegankelijk is opgenomen. Uiteraard zal daarbij de Nederlandse taal als basis worden genomen. Afbeeldingen spelen een belangrijke rol bij de overdracht van de gegevens.

Oproep

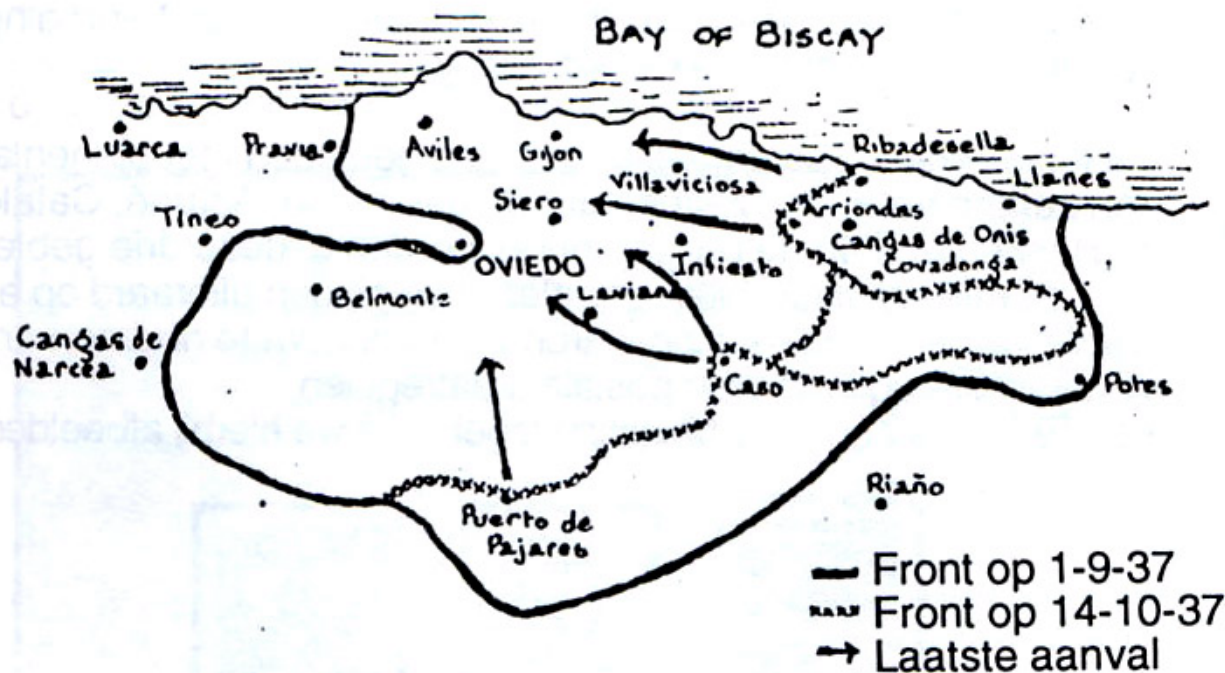
Om dit project in goede banen te leiden, zal een speciale studiegroep worden opgericht. De opzet is om bovenstaand doel te bereiken. In die groep kan iedereen plaats nemen. Wanneer u zich meer wilt verdiepen in de oude Spaanse zegels en u wilt zich actief inzetten (in welke vorm dan ook), dan is de studiegroep iets voor u. Uiteraard ook een oproep aan die leden die al informatie ter beschikking hebben. Heel belangrijk is de bijdrage van vertalers. Combinatie van deze mogelijkheden zijn natuurlijk prima.

Wanneer zich voldoende personen hebben gemeld is het de bedoeling een avondbijeenkomst te organiseren. Een en ander hangt natuurlijk af van de reacties.

In ons volgende verenigingsblad zal ik u verder informeren over de voortgang.

Reacties van welke aard dan ook zijn van harte welkom bij Louis Zandbergen, Reigerstr. 40 7731 ZS Ommen 05291-56358 of bij het Bestuur.

De postale problemen van Asturië tijdens de burgeroorlog

De noordspaanse provincie Asturië was gedurende het begin van deze eeuw een bijzonder roerig gebied, sterk geneigd tot opstand. Het was een uitgesproken industrie- en mijngebied, waar hardwerkende mensen leefden in een zeer karig bestaan. Deze bevolking was uitgesproken Republikeins gezind en koos als bevolking bij het begin van de burgeroorlog de kant van de Republiek.

De provinciehoofdstad Oviedo onder gezag van de garnizoenscommandant (de latere generaal Aranda) koos met zijn soldaten aanvankelijk de kant van de Republiek. Op die manier kreeg hij zonder moeilijkheden de macht in Oviedo.

Evenals in alle andere Republikeinse gebieden ontstonden er ook in Oviedo zogenaamde volksmilities, de stoottroepen van de Republiek. Toen deze volksmilities de stad Oviedo verlieten om aan het front te gaan strijden, verklaarde de toenmalige kolonel Aranda zich voor de Nationalisten en zo kwam Oviedo in Nationalistisch gebied te liggen.

In augustus 1937 lag Asturië in feite geheel geïsoleerd en op 1 september van dat jaar startte Aranda vanuit Oviedo een offensief

tegen de noordelijker gelegen stad Gijon. De Nationalisten boekten slechts weinig vooruitgang en op 14 oktober 1937 was de terreinwinst niet veel meer dan zo'n vijftien kilometer.

Aranda wist echter contact te maken met de troepen van Solchaga bij Infiesto en vanaf dat moment stortte de weerstand van de Republikeinen ineen. Op 21 oktober 1937 werd Gijon ingenomen en Asturië was in principe gevallen, maar in de bergen van Leon ging de guerilla voort tot het einde van de oorlog.

In Republikeins Spanje bestonden drie gebieden met binnenlands een zekere vorm van zelfbestuur en dat waren Asturië, Catalonië en Baskenland. In de burgeroorlog werden al deze drie gebieden door de militaire activiteiten geïsoleerd en gingen uiteraard op eigen kracht verder. In zekere zin waren ze autonoom te noemen en dat vinden we terug in diverse postale maatregelen.

Asturië kende een serie belastingzegels, die we hierbij afbeelden.

Toen als gevolg van het isolement er een ernstig tekort aan postzegels ontstond werd toestemming verleend om ook deze belastingzegels als frankeerzegels op post te gebruiken. Hetzelfde gebeurde trouwens in de meeste Republikeinse gebieden wanneer er een tekort aan frankeerzegels ontstond, een en ander gebaseerd op een

oud koninklijk Decreet, waarin werd gesteld, dat bij gebrek aan frankeerzegels gebruik mocht worden gemaakt van andere officiële zegels, zoals bijvoorbeeld belastingzegels. Hieronder een voorbeeld van dergelijke belastingzegels als frankeerzegels gebruikt.

We zien een militaire brief gedateerd in het stempel 23 augustus 1937 en afgestempeld in Infiesto. Militaire frankering was 45 Centimos. Hier geplakt met de normale frankeerzegel van 15 Centimos, rechts boven de groene belastingzegel van 5 Centimos (die komt door de lichtgroene kleur van de zegel slecht uit in zwart/wit) en

onderaan de rode belastingzegel van 5 Centimos, overdrukt met de waarde 25 Centimos, samen de verplichte 45 Centimos porto.

Op de hierbij genoemde overdrukken komen we in de toekomst nog een keer terug.

Mi.

Iberia en de toekomst

Een landelijk werkende vereniging zoals Iberia kent geheel andere problemen als een club, die plaatsgebonden werkt. Hoe bindt je de leden? Hoe maak je het aantrekkelijk om een aantal malen per jaar gemiddeld zo'n 150 kilometer door het gemiddelde lid te laten rijden voor het bijwonen van de vergadering?

Op de bijkomst van 20-11-1993 kwam de Heer De Kaas met de opmerking dat naar zijn mening onze vereniging zich op filetafische exposities in de toekomst toch wat beter zou moeten profileren.

Hij stelde, dat één van de belangrijkste middelen om de vereniging voor nieuwe leden aantrekkelijk te maken, kan bestaan uit het hebben van een goed draaiende rondzendservice.

Hierna onstond een discussie over de reeds jaren door de heer Persoon georganiseerde rondzenddienst, die ook onder de naam Iberia draait.

De discussie, die hierna ontstond spitste zich toe op de volgende punten:

- Is er werkelijk behoefte aan een rondzenddienst.
- Wat voor materiaal moet er rondgezonden worden, het heeft geen zin om rommel dan wel dubbeltjes materiaal rond te zenden.
- Als er iemand gevonden kan worden, die bereid is om "Deze kar" te trekken, dan zou dit iemand moeten zijn die over veel vrije tijd beschikt, bijvoorbeeld een Vutter of gepensioneerde.
- Er moet een inventarisatie komen, voorafgaand aan het aanvangen van een rondzenddienst, ter voorkoming dat iemand die bijvoorbeeld alleen Spanje voor 1900 spaart, boeken vol krijgt toegezonden met in het ergste geval Portugees materiaal.

Het gehele gehouden debat toonde duidelijk aan, dat de aanwezige leden zeer verschillende ideeën hebben over het nut van een rondzenddienst.

Uiteindelijk werd besloten om het probleem aan alle leden voor te leggen. Immers het is een kleine vaste kern van zo rond de 25 leden, die elkaar min of meer regelmatig ontmoeten en daardoor wellicht zelf ook niet zozeer behoefte hebben om mee te doen aan de rondzenddienst en mogelijk denken de leden, die minder in de gelegenheid zijn om deze bijeenkomsten bij te wonen, hier wel heel anders over.

Besloten werd om via een enquête de mening van alle leden te vragen. Gelijk kunnen dan nog enkele andere zaken aan de leden worden voorgelegd. Los bijgesloten het enqueteformulier.

Vult u het bijgevoegde enquête formulier zo volledig mogelijk in en zend het z.s.m. terug.